

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Taloudenhoito yhdistyksessä

Tapaus: Järvenpään työväenyhdistys ry.

Törrönen, Jukka

2012 Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Leppävaara

Taloudenhoito yhdistyksessä -Tapaus: Järvenpään työvä-
enyhdistys ry.

Jukka Törrönen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Lokakuu, 2012

Jukka Törrönen

Taloudenhoito yhdistyksessä -Tapaus: Järvenpään työväenyhdistys ry.

Vuosi 2012 Sivumäärä 26

Opinnäytetyön tavoitteena on toimia ohjeistuksena ja antaa uutta informaatiota Järvenpään Työväenyhdistyksessä toimiville henkilöille. Opinnäytteen teoriapohja tukeutuu kirjanpitoon ja yhdistystoimintaan liittyvään kirjallisuuteen. Empiirinen tutkimusaineisto on kerätty haastattelemalla kahdessa eri työväenyhdistyksessä toimivia henkilöitä sekä tutustumalla toisen yhdistyksen dokumenttiaineistoon.

Opinnäytetyön tuloksena yhdistys saa käyttöönsä aineistoa, joka auttaa siinä toimivia henkilöitä taloudenhoidossa eri osa-alueilla. Yhdistyksen taloudellisen tilan selvitys antaa päättäjille tietoa taloudellisesta nykytilanteesta. Yhdistyksen taloudellinen tila on vakaa, mutta vuokrausaste ja kustannusten nousu vaikuttavat olennaisesti yhdistyksen talouteen. Toiseksi opinnäytetyö tarkastelee yhdistyksen kirjanpitoa ja toiminnantarkastusta. Kirjanpito-ohjeistus takaa sen, että yhdistyksen kirjanpito tehdään lakien ja säädösten vaatimalla tavalla. Toiminnantarkastus-osio ohjeistaa, miten yhdistyksen tulisi tarkastus suorittaa. Yhdistyksessä on siirrytty jo 2012 vuoden alussa toiminnan tarkastukseen. Ohjeistuksen avulla yhdistys voi tarkastaa tapansa toimia kyseisessä asiassa. Kolmas opinnäytetyön tulos on yhdistyksen taloussääntö, joka helpottaa yhdistyksen jäsenien roolien ymmärtämistä ja keskinäistä työnjakoa.

Asiasanat yhdistys, kirjanpito, taloushallinto, toimintatarkastus, taloussääntö

Jukka Törrönen

Economy in non-profit organizations -case study of the Järvenpää worker's association

Year	2012	Pages	26
------	------	-------	----

The purpose of this thesis is to develop guidelines for the association and to provide new information for those involved in the decision making process there. The theoretical base of the thesis is derived from related literature, such as books about accounting and non-profit associations. Empirical data was collected by interviewing people from two different associations.

This thesis examines different aspects of economy in non-profit organizations. For example, an economic condition-analysis of the association provides information about the current state of the association's finances. A secondary purpose of the thesis is to provide guidelines for accounting and auditing. The accounting guide should help ensure that accounting is done in accordance with relevant legislation. A Third purpose of the thesis is to divide roles and duties for those involved in the association.

Keywords association, accounting, auditing

Sisällys

Johdanto.....	7
Järvenpään työväenyhdistys ry. on vuonna 1905 perustettu aatteellinen yhdistys, joka toimii aatteellisesti Sosialidemokraattista puoluetta lähellä. (JTY Toimintakertomus 2010).....	7
1 Tavoite ja rajaus	7
1.1 Menetelmät.....	8
1.2 Aineiston keräys	8
1.3 Teoreettinen viitekehys.....	9
2 Järvenpään työväenyhdistys	10
2.1 Perustehtävä	10
2.2 Missio	10
2.3 Toiminta	11
2.4 Visio.....	11
3 Yhdistyksen taloudellinen tila	11
3.1 Kannattavuus.....	11
3.1.1 Tuotot	11
3.1.2 Kulut	12
3.1.3 Päätelmä.....	12
3.2 Velkaantuminen	12
4 Yhdistyksen taloushallinto.....	13
4.1 Kirjanpito.....	13
4.1.1 Tilinavaus	14
4.1.2 Vuokratulojen kirjaus.....	14
4.1.3 Yhtiövastikkeiden kirjaus	15
4.1.4 Lainojen erien kirjaus	15
4.1.5 Muut kuluerät	16
4.1.6 Muut tuottoerät.....	16
4.1.7 Tilinpäätössiirrot	17
4.2 Toimintatarkastus.....	18
4.2.1 Toiminnantarkastuksen toteutus Järvenpään työväenyhdistyksessä	19
4.2.2 Kirjanpidon osalta tarkastettavat asiat	19
4.2.3 Hallinnon osalta tarkastettavat asiat	20
4.2.4 Toimintatarkastuksen aikataulu ja -kertomuksen sisältö	20
4.3 Tilinpäätöksen vahvistaminen ja raportointi	21
5 Yhdistyksen taloudenhallinta	22
5.1 Yhdistyksen taloussääntö	22
5.2 Yhdistyksen toiminnan rahoitus	24
6 Tulevaisuuden näkymiä	24

6.1	Passiivisuuskriisi	24
6.2	Yhdessä vahvempi?.....	25
7	Yhteenveto	25
	Lähteet	27

Johdanto

Järvenpään työväenyhdistys ry. on vuonna 1905 perustettu aatteellinen yhdistys, joka toimii aatteellisesti Sosialidemokraattista puoluetta lähellä. (JTY Toimintakertomus 2010)

Järvenpään työväenyhdistyksellä on omistuksessaan Järvenpään keskustasta liikehuoneistoja, joilla se harjoittaa vuokraustoimintaa. Toiminta on tarvittavan laajaa, jotta opinnäytetyössä esitettävät kehitysehdotukset otetaan vakavasti yhdistyksen hallituksessa ja sille on hyötyä selvityksen teettämisestä.

Olen toiminut yhdistyksen kirjanpitäjänä vuosina 2010, 2011 ja 2012. Tämän toiminnan yhteydessä olen tutustunut yhdistyksen toimintaan ja sen talouteen.

Järvenpään työväenyhdistyksessä ei ole kirjallista strategiaa tai toimintaohjetta siitä, miten taloudenhoito tulisi suorittaa ja miten informaatiota tulisi jakaa päättävien henkilöiden kesken tiettyjä sähköpostikäytäntöjä lukuun ottamatta. Yhdistyksessä toimivat henkilöt ovat vapaaehtoisesti ilman palkkaa mukana yhdistyksen toiminnassa.

Edellä mainituista syistä on tarpeellista, että asiasta tehdään selvitys, joka johtaisi yhdistyksen parempaan taloudenhoitoon ja sitä kautta yhdistyksen talouden parempaan tasapainoon.

Yhdistys tarvitsee taloudellisia käytäntömalleja ja ohjeistuksia, joilla yhdistyksessä toimivat päättäjät pystyvät toimimaan paremmin. Tarkoituksena on myös mallintaa, miten eri asiat on hoidettu tähän mennessä yhdistyksessä ja miten ne tulisi hoitaa jatkossa.

1 Tavoite ja rajaus

Opinnäytetyössä kehitetään yhdistyksessä toimivien henkilöiden tapaa toimia yhdistyksen talousasioissa. Tarkoituksena on tuottaa selkeitä ja helposti ymmärrettävissä olevia toimintaohjeita, joita pystytään käyttämään yhdistyksen talouteen liittyvissä toiminnoissa.

Haastatteluista ja dokumenteista saadun tiedon pohjalta opinnäytetyössä muodostetaan nykytila-analyysi, joka kertoo tämänhetkisen tilan yhdistyksen taloudenhoitosta. Pyrin havaitsemaan tärkeimmät kehittämisen kohteet ja keskittymään niiden parantamiseen.

Tavoitteena on myös käydä läpi yhdistyksen tilinpäätökset ja tulkita niistä yhdistyksen taloudellista tilaa. Tilinpäätösaineistosta tuotetaan yhdistyksen jäsenille tiedoksi, minkälaisessa tilassa yhdistys on. Taloudellista tilaa tarkastellaan tuotto/kulusuhteen muutoksella ja velan kehityksellä.

Edellä mainitut helpot ja käytännölliset toimintaohjeet koostuvat ensinnäkin kirjanpito- ja toimintatarkastusohjeistuksista. Toimintaohjeiden toinen osio käsittelee taloussääntöohjeistusta.

Yhdistys on tähän mennessä hoitanut kirjanpitonsa maallikkokirjanpitäjillä. Opinnäytetyö tarjoaa yhdistyksen käyttöön käsikirjan, joka neuvoo yhdistyksen kirjanpidon tekemisessä, jotta jatkuvuus kirjanpidossa säilyisi. Tällä tavalla suljetaan pois riski, jos nykyinen kirjanpitäjä jättäytyisi pois kirjanpitotehtävistä tai ei pystyisi tuottamaan tilinpäätöstä jonakin vuonna.

Yhdistys on siirtymässä tilintarkastuksesta toiminnantarkastukseen vuonna 2012 ja opinnäytetyössä käsitellään, miten toiminnantarkastus tulisi toteuttaa kyseisessä yhdistyksessä.

Yhdistyksen taloussäännössä käydään läpi yhdistyksen toimijoiden tehtävät talouden hoidossa. Tämä helpottaa tehtävien jakamista ja roolien rajausta.

Opinnäytetyössä ei käsitellä arvonlisäveroa muuta kuin muutamalla maininnalla, koska yhdistys on arvonlisäverosta vapaa. Opinnäytetyössä keskitytään keskisuurten aatteellisten yhdistysten taloudenhoitoon.

1.1 Menetelmät

Opinnäytetyö keskittyy tavoitteiden toteuttamiseen. Kyseiset tavoitteet ovat nykytilan selvittäminen ja toimintaohjeiden tuottaminen yhdistyksen käyttöön. Opinnäytetyön näkökulma on käytännönläheinen.

Opinnäytetyön tutkimusaineisto perustuu viiteen haastatteluun ja toisen yhdistyksen dokumenttiaineistoon (mm. toimintakertomus 2010) sekä sen vuosina 2010 ja 2011 aikana tehtyihin tilinpäätöksiin. Viisi haastateltavaa edustaa kahta samantyyppistä työväenyhdistystä. Nämä ovat Järvenpään (n=3) ja Terijoen (n=2) Työväenyhdistykset.

1.2 Aineiston keräys

Monet tässä opinnäytetyössä läpikäytävät asiat ovat käytännön tilinpäätöstyön kautta opittuja ja oivallettuja. Esimerkiksi kirjanpito-osio tukeutuu kirjoittajan henkilökohtaisiin kokemuksiin ja pohdintoihin vuosien 2009, 2010 ja 2011 aikana tuotettujen tilinpäätösten pohjalta.

Haastatteluaineisto on valittu harkinnanvaraisesti. Haastateltavia oli kahdesta eri yhdistyksestä, Järvenpään työväenyhdistyksestä ja Terijoen työväenyhdistyksestä. Yhteensä haastateltiin

viittä yhdistyksissä toimivaa henkilöä sähköpostin välityksellä. Haastateltavat olivat päättävissä asemissa yhdistyksissä.

Kyseessä olevat yhdistykset ovat toiminnaltaan suurelle yleisölle tuntemattomia. Yhdistyksen johtohenkilöt tuntevat parhaiten yhdistyksen nykytilan ja pystyvät antamaan eniten informaatiota yhdistyksestä.

Opinnäytetyössä pääpaino on tarkastella Järvenpään työväenyhdistyksen toimintaa. Eniten haastateltavista tietoa ovat tuottaneet Järvenpään työväenyhdistyksen taloudenhoitaja ja puheenjohtaja. Molemmat heistä ovat toimineet yhdistyksessä useita vuosia ja heillä on hyvä tietämys yhdistyksen tilasta.

Terijoen työväenyhdistyksien henkilöiltä saaduilla tiedoilla täydennetään Järvenpään työväenyhdistyksen tietoja. Terijoen työväenyhdistyksestä tulevia tietoja ei käytetä taloudellisissa analyyseissä.

Lisäksi tulen käyttämään yhdistyksiltä saatavaa dokumentaatiota hyödykseni.

1.3 Teoreettinen viitekehys

Teoreettisen osan lähteinä on kirjanpitoon ja yhdistystoimintaan liittyvää kirjallisuutta. Näiden kirjallisuuslähteiden avulla rakentuu opinnäytetyön teoreettinen viitekehys.

Opinnäytetyön lainopillinen teorian tieto on hankittu Finlexin kautta, joka tarjoaa ajantasaista tietoa lainsäädännöstä kuten yhdistyslaista ja kirjanpitolaista. Patentti- ja rekisterihallituksen sivustoilta on saatu tietoa toiminnantarkastuksesta.

Keskeisiä käsitteitä opinnäytetyössäni ovat

- yhdistyslaki
- kirjanpitolaki
- taloushallinto
- toimintatarkastus.

2 Järvenpään työväenyhdistys

Järvenpään työväenyhdistys ry. (JTY) on perustettu vuonna 1905. Yhdistys perustettiin suurlakon jälkeen, jolloin työväestö alkoi ottaa osaa aktiivisemmin yleiseen keskusteluun. Työväenyhdistykset ovat olleet aina sidoksissa Sosialidemokraattiseen puolueeseen ja näin oli asian laita myös sitä perustettaessa. Järvenpään työväenyhdistys on yli satavuotisen historiansa aikana sitoutunut useammanlaiseen toimintaan, mutta nykyään se pääsääntöisesti edistää Keski-Uudellamaalla toimivaa Sosialidemokraattista ryhmittymää. (Saari 2005, 9)

Järvenpään työväenyhdistys ry. on aatteellinen yhdistys. Aatteellinen yhdistys edistää valitsemaansa asiaa. Edistämisen kohteita voivat olla yhteinen hyvä, ajatusmallin esille tuominen tai harrastuslajin harrastajien tarpeet. JTY haluaa edistää yhteistä hyvää ja sosiaalidemokraattista ajatusmallia. Tästä lisää seuraavassa alaluvussa 3.2.

Yhdistykset on tavallisesti jaettu aatteellisiin ja taloudellisiin yhdistyksiin. Yhdistyslakia sovelletaan vain aatteellisiin yhdistyksiin. Yhdistyksen aatteellinen tarkoitus merkitsee sitä, että yhdistys on olemassa jonkin aatteen edistämiseksi toisin kuin taloudellisessa yhdistyksessä, jonka tavoitteena on voiton tai välittömän taloudellisen edun jakaminen jäsenistölle. (Halila, Tarasti 2006, 67-71) Muita esimerkkejä aatteellisista yhdistyksistä ovat poliittiset puolueet, ammatilliset etujärjestöt, erilaista harrastustoimintaa harjoittavat, kulttuuri-, sosiaali- ja hyväntekeväisyysyhdistykset. (Mitä yhdistystoiminta on? 2010.)

Järvenpään työväenyhdistys ry. on rekisteröity yhdistys. Tämä aiheuttaa sen, että lain mukaan yhdistyksen jäsenet eivät ole vastuussa yhdistyksen nimiin tehtävistä sopimuksista, vaan yhdistys itse vastaa sopimuksista. Rekisteröity yhdistys saa oikeuskelpoisuuden rekisteröityessään, jonka vuoksi sopimusten lisäksi rekisteröity yhdistys voi esimerkiksi omistaa kiinteää omaisuutta, tehdä kauppoja, ottaa vastaan lahjoituksia ja järjestää rahankeräyksiä. (Rekisteröinnillä yhdistys saa oikeuskelpoisuuden 2010)

2.1 Perustehtävä

Järvenpään työväenyhdistyksen jäsenistö näkee yhdistyksen perustehtävänä levittää sosialidemokraattista sanomaa ihmisille ja edistää järjestäytymistä Sosialidemokraattisen puolueen toimintaan. (Henkilö A,B,C,D,E)

2.2 Missio

Yhdistyksen missiona on saada mahdollisimman monta edustajaa kaupunginvaltuustoon, lautakuntiin sekä muihin päättäviin elimiin. Paikalliset työväenyhdistykset haluavat lisätä kunta-

laisten hyvinvointia ja tasa-arvoa sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti. Tarkoituksena on lisätä kansavaltaa ja kehittää kunnallishallinnon edustuksellista demokratiaa. (Henkilö A,B,C,D,E)

2.3 Toiminta

Paikalliset työväenyhdistykset järjestävät erilaista toimintaa ja tapahtumia. JTY järjestää keskustelutilaisuuksia, on mukana vaalityössä ja koordinoi joissakin määrin luottamustehtäviin tehtäviä valintoja. Toinen paikallinen yhdistys järjestää näiden lisäksi seminaareja, koulutusta. Toiminta liittyy pääasiallisesti kunnalliseen vaikuttamiseen ja sosialidemokraattisten aatteiden levittämiseen. Jäsenistö näkee, että toiminta kohdistuu jäsenistöön, mutta myös laajemmin kuntalaisiin. (Henkilö A,B,C,D,E)

2.4 Visio

Haastateltavien mielestä Järvenpään työväenyhdistyksen tulisi pyrkiä olemaan ainoa paikallisyhdistys seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tämä haluttaisiin tapahtuvan yhdistymällä Terijoen työväenyhdistyksen kanssa. Tähän perusteluna on päällekkäisyyksien poistuminen ja yhtenäinen toimiminen vaalityössä. Visiona on myös, että yhdistys kasvattaisi jäsenmääräänsä lähivuosina. Yhdistyminen voisi olla eduksi, koska nykyisellään osa jäsenistöstä näkee JTY:n voiman vähenevän ajan kuluessa. (Henkilö A,B,C,D,E)

3 Yhdistyksen taloudellinen tila

3.1 Kannattavuus

3.1.1 Tuotot

Yhdistyksen tuotot tulevat pääsääntöisesti vuokratuloista, joita kertyy kolmelta eri yritykseltä. Vuonna 2011 tuotot pääasiallisesta toiminnasta olivat 99 068,58 €, joka on 3 % enemmän kuin edellisenä vuotena.

Tuottojen myönteinen kehitys vuonna 2012 on epätodennäköistä, koska yksi vuokralaisista lähtee ja vielä tilalle ei ole saatu uutta vuokralaista. Vuositasolla tämä aiheuttaa noin 13 900 € menetykset vuokratuloissa ja huoneistosta tulee tämän lisäksi vielä kustannuksia, jotka on tähän mennessä katettu tuloilla. Toiminnan turvaamiseksi yhdistyksellä ei ole varaa pitää pitkään huoneistojaan tyhjillään. (JTY:n Tilinpäätös 2011)

Muut Järvenpään työväenyhdistyksen tulot tulevat jäsenmaksuista ja tukimaksuista, joiden osuus kokonaistuloista on hyvin pieni verrattuna vuokratuloihin.

3.1.2 Kulut

Suurimmat kulut tulevat yhdistyksen omistuksessa olevien asunto-osakkeiden yhtiövastikkeista. Viime vuoteen verrattuna yhtiövastikemaksuihin meni jopa 22 % enemmän rahaa. Tämä kehitys on huolestuttavaa, koska vuokratulojen kehitys on ollut vain +3 % vuotuisesti. Vastikkeiden samantapainen kehitys aiheuttaisi vaikeuksia yhdistykselle.

Yhdistyksen sekalaiset kulut ovat pienentyneet erittäin huomattavasti. Siihen selityksenä on vuonna 2010 ollut pakollinen, huomattava ja yllätyksellinen kertaerä.

Muiden kulujen kehitys vuonna 2011 ei ole ollut olennaisesti poikkeavaa verrattuna edellisiin vuosiin. (JTY:n Tilinpäätös 2011)

3.1.3 Päätelmä

Tulot menevät pääsääntöisesti Järvenpään työväenyhdistyksen pyörittämiseen. Tällä hetkellä yhdistys ei pysty irrottamaan olennaisia varoja hoitamaan sen perimmäistä tarkoitusta eli edistämään sosialidemokraattista aatetta. Sen takia yhdistyksen tulee huolehtia, että tuottojen ja kulujen suhde pysyy järkevänä.

Vuonna 2010 vuokratuloja verrattuna vastikkeisiin oli lähes kaksinkertaisesti, kun vuonna 2011 enää 1,54 kertaisesti. Tämän takia yhdistyksen muihin kuluihin oli käytettävissä 7 300 € vähemmän.

Tulevaisuudessa vuokrasopimuksia neuvoteltaessa ja niitä uusittaessa tulee ottaa huomioon vastikkeiden olennainen nousu. Yhdistyksen on välttämätöntä periä lisää vuokraa, mutta samalla pitää vuokrataso houkuttelevana, jotta se saa pidettyä kaikissa huoneistoissaan vuokralaisen vuokratulojen turvaamiseksi. Lähitulevaisuuden haaste on saada uusi vuokralainen lähtevän tilalle. (JTY:n Tilinpäätös 2011)

3.2 Velkaantuminen

Vuoden 2011 viimeisenä päivänä yhdistyksellä oli velkaa rahoituslaitoksilta noin 390 000 €. Yhdistys maksaa vuotuisesti 31 000 € lyhennystä lainoihinsa ja korkomenot ovat hieman alle 10 000 € vuotuisesti. Kuukausitasolla lainojen hoitoon menee 3 400 €. Vastikkeiden maksun jälkeen lainojen hoito on isoin erä, joka veloittuu yhdistyksen tilin kautta. Tällä hetkellä lai-

nojen korot ovat vielä matalalla, mutta korkojen noustessa yhdistyksen korkomenot voivat kasvaa olennaisesti. (JTY:n Tilinpäätös 2011)

Hyvänä puolena on, että velkaa vastaan ovat yhdistyksen asunto-osakkeet. Jos korot lähtisivät olennaisesti nousuun, niin yhdistyksen on mahdollista harkita yhden osakkeen myymistä. Tämän tyyppisen selvityksen tekeminen etukäteen, voi olla paikallaan. Osakkeiden myymisessä ongelmana voi olla pitkä myyntiaika, jos haetaan parasta mahdollista tai edes hyvää hintaa osakkeista.

Yhdistys tai asunto-osakeyhtiö, jossa yhdistyksen asunto-osakkeet sijaitsevat, voi joutua remontoimaan tai saneeraamaan tulevaisuudessa kyseistä kiinteistöä. Tämä voi kääntää velan määrän taas kasvuun. Suuret korjaukset pakottaisivat yhdistystä ottamaan lainaa, joka taas sysäisi korkokustannukset ylöspäin.

Uuden velan ja koron nousun vaikutus yhdistyksen talouteen riippuu siitä, kuinka paljon nykyisiä lainoja on ehditty lyhentää, mikä on korkokehitys ja saako yhdistys tarpeeksi vuokratuottoja.

4 Yhdistyksen taloushallinto

4.1 Kirjanpito

Kirjanpitolaki määrittää tavan, jolla kirjanpitoa tulee toteuttaa ja se määrittää, ketkä ovat kirjanpitovelvollisia. Laki velvoittaa yhdistyksiä pitämään kirjanpitoa ja sen tulee noudattaa hyvää kirjanpitoa sekä kirjanpitolakia. (Kirjanpitolaki 2011)

Tämän osion tarkoituksena on raportoida yhdistyksen jäsenille miten käytännössä yhdistyksen kirjanpito toteutetaan. Jos nykyinen kirjanpitäjä ei jatkaisi enää tehtävässään, voisi uusi kirjanpitäjä lukea tämän ohjeistuksen. Tällä tavalla varmistetaan, että jatkuvuus säilyy kirjanpidossa. Kirjanpitolaki määrittää, että tilinpäätöksessä pitää ottaa huomioon myös vähintään edellinen vuosi. Tästä syystä käytettyä mallia ei kannata muuttaa ellei ilmene painavaa syytä.

Yhdistyksen kirjanpito tehdään kerran vuodessa ja tositteina käytetään pääsääntöisesti yhdistyksen shekkitilin tiliotteita. Tämä tapa on sopiva yhdistyksen kokoon nähden. Kuukausittaisen kirjanpidon tekemiselle ja raportoinnille ei ole tällä hetkellä tarvetta. Jokainen kirjaus merkitään erilliselle tositteelle. Tiliotteisiin tulee merkitä, millä tositenumeraalla kyseinen tapahtuma löytyy kirjanpidosta. Jos tiliotteesta ei ilmene selvästi mihin raha on käytetty, tulisi siitä olla selvitys tai erillinen kuitti liitettynä kirjanpitoaineistoon.

Suurimman osan kirjanpidon kirjauksista kattaa vuokratulot, yhtiövastikemenot ja lainojen lyhennykset. Näiden lisäksi yhdistyksellä on vuodesta riippuen muutama kirjaus muille käytetyille tileille. Kirjanpidon laatimisessa käytetään yhdistystilikartta, jota on muokattu palvelemaan yhdistyksen tarpeita.

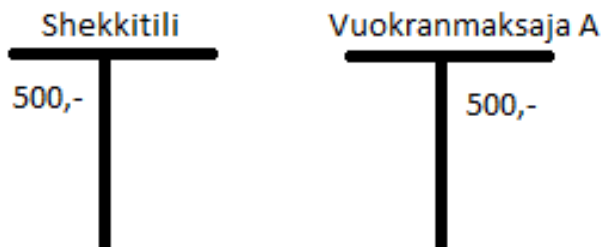
4.1.1 Tilinavaus

Kirjanpidon täsmäämiseksi edellisen vuoden tiedot on vietävä tilien alkusaldoiksi, jos ne eivät ole jo järjestelmässä. Tämä hoituu helpoiten hankkimalla yhdistyksen viime vuoden tilinpäätös ja kirjaamalla taseen tiedot yhdelle tositteelle, jonka päiväys on 1.1.20xx. Näin saadaan siirrettyä edellisen vuoden taseen tiedot ja luvuilla on mahdollisuus olla oikein tulevassa tilinpäätöksessä. Tuloslaskelman edellisen vuoden lukuja ei siirretä seuraavalle vuodelle, koska ne eivät ole säilyviä eriä kuten taseessa olevat varallisuus ja velat vaan kohdistuvat vain edelliselle tilikaudelle. Tositteen tulee täsmätä tämän jälkeen, kun kaikki edellisen vuoden taseen saldot ovat syötetty avaustositteeseen. Tuloslaskelman luvut on vietävä kuitenkin viime vuoden tiedoiksi, jotta tulevissa printeissä saadaan vertailukohta. Kyseinen kirjaus voidaan tehdä yhdelle tositteelle, koska edellisen vuoden tiedot on jo tarkistettu edellisen tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä.

4.1.2 Vuokratulojen kirjaus

Järvenpään työväenyhdistys omistaa asunto-osakkeita, joita paikalliset yrittäjät ovat vuokranneet. Nämä ovat pääasiallisen toiminnan tuottoja. Jokaiselle vuokralaiselle on tilikartassa oma tuottotili, jotta tilinpäätöksessä olisi selvemmin nähtävillä jokaisesta saatava vuokratulo. Päivänä, jona vuokra on saapunut yhdistyksen shekkitilille, tehdään kirjaus samalla päivämäärälle tuottotili kredit ja shekkitili debet.

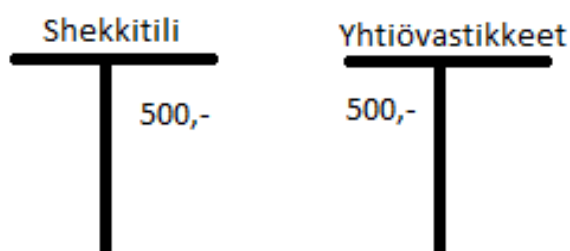
Esimerkki: Yhdistys saa 500 € vuokratuloa vuokranmaksaja A:lta

4.1.3 Yhtiövastikkeiden kirjaus

Yhdistys maksaa omistamistaan asunto-osakkeista yhtiövastiketta. Nämä summat veloitetaan kaikki samalta tilikartan tililtä, jonka nimi on Yhtiövastikkeet. Kirjaus kirjanpitoon tehdään Yhtiövastikkeet debet ja shekkitili kredit.

Esimerkki: Yhdistys maksaa shekkitililtään 500 € vastikkeita

4.1.4 Lainojen erien kirjaus

Lainat ovat suoraveloituksessa, joten summat lähtevät kokonaisuudessaan yhdistyksen shekkitililtä. Lainojen eriä viedessä käytetään neljää eri tiliä. Lyhennyksen osuus kirjataan debet puolelle taseen lyhyt aikaisissa veloissa olevalta "Lainat rahoituslaitoksilta"-tililtä. Lainasta maksettava korko kirjataan debet puolelle rahoitustoiminnan alla olevaan "korkokulut"-tilille ja mahdollinen pankin perimä kulu suoraveloituksesta kirjataan muut varsinaisen toiminnan kulut kohdan "pankkikulut"-tilille. Näiden kirjausten jälkeen summa kokonaisuudessaan kirjataan shekkitilin kredit-puolelle.

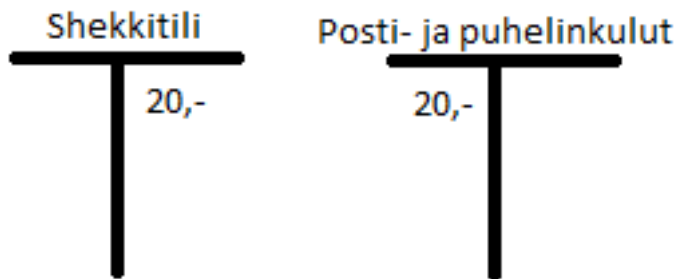
Esimerkki: Yhdistys maksaa pankille kokonaisuudessaan 1500 €. Summa koostuu lainan lyhennyksestä 800 €, korosta 698 € ja maksupalvelukulusta 2 €.

4.1.5 Muut kuluerät

Jos kululle löytyy kuluun sopiva tili, kirjataan tarkoitukseen kulut sopivalle tilille debet ja shekkitili kredit. Esimerkkinä postituksesta tulevat kulut. Tilikartasta löytyy kohta muut varsinaisen toiminnan kulut ja sen alta posti- ja puhelinkulut. Jos kulu on kertaluontoinen ja se ei liity yhdistyksen toimintaan, voidaan kulu kirjata satunnaisiin kuluihin, joka löytyy satunnaiset erät osiosta. Jos kulua ei voida kirjata mihinkään muiden varsinaisten toiminnan kulutileihin, mutta kulu on yhdistyksen toimintaan liittyvää, voidaan käyttää sekalaiset kulut tiliä.

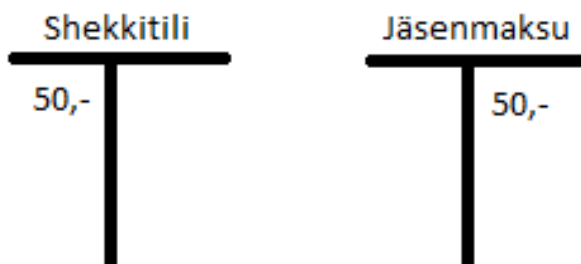
Esimerkki: Yhdistys postittaa 20 kpl kirjeitä. Kulu 1 € per kirje.

4.1.6 Muut tuottoerät

Järvenpään työväenyhdistykseen tulevia muita tuottoeräitä voivat olla esimerkiksi jäsenmaksut, tukimaksut ja vesilaskutus. Jos tuottoerälle löytyy samantyyppinen tili, niin se kirjataan kyseinen tili kredit ja shekkitili debet. Jos kyseessä on satunnainen tuotto, voidaan käyttää satunnaiset erät kohdassa olevaa satunnaiset tuotot kohtaa.

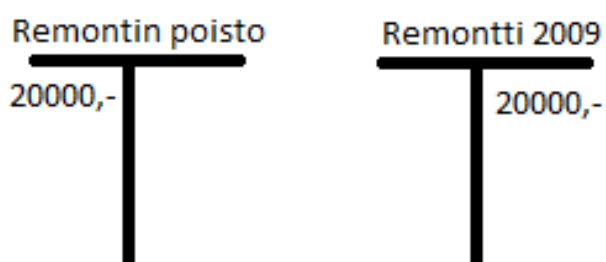
Esimerkki: Yhdistys saa jäsenmaksutilityksen 50 €

4.1.7 Tilinpäätössiirrot

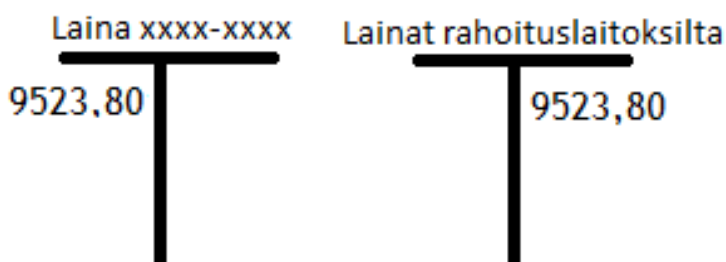
Yhdistyksen 2009 teettämä remontti yhteen asunto-osakkeeseensa on merkitty varallisuudeksi yhdistyksen taseeseen. Tästä summasta on tehty poistosuunnitelma, jonka kirjaus kuuluu tilinpäätössiirtoihin. Tilinpäätössiirto tulee kirjata poistosuunnitelman mukaisesti. Jos poiston suuruutta halutaan muuttaa, niin yhdistyksen pitää tehdä uusi poistosuunnitelma. Poiston kirjaus on Remontti 2009 kredit ja remontin poisto debet.

Esimerkki: Yhdistys suorittaa 20 000 € poiston

Toinen tilinpäätössiirto, joka yhdistyksessä tehdään, on lainan pääoman siirto pitkä aikaisesta lyhyt aikaiseen. Tällä tavalla viestitään, minkä verran seuraavan kahdentoista kuukauden aikana tullaan lyhentämään lainoja. Kaikki kolme Järvenpään työväenyhdistyksen lainaa ovat tasalyhenteisiä. Tämä tarkoittaa, että lyhennyksen osuus pysyy koko laina-ajan samana, ellei toisin sovita. Tämä helpottaa kirjausta, koska pystytään laskemaan tarkka määrä ja koron vaihtelua ei tarvitse ottaa huomioon. Jokaisen lainan tasalyhennys kerrotaan 12 kuukaudella ja siirretään lyhytaikaiseen velkaan.

Esimerkki: Laina Nordea 106420-xxxxxx tasalyhennys on 793,65 €, joten siirron summa on 12 kuukautta*793,65€=9 523,80 €. Kirjaus tehdään "Laina Nordea 106420-xxxxxx" debet ja lainat rahoituslaitoksilta kredit.

4.2 Toimintatarkastus

” Käytännössä yhdistyksen toiminnantarkastajan tehtävänä on ensisijassa arvioida yhdistyksen hallinnon järjestämistä, kirjanpidon ja tilinpäätöksen yleistä asianmukaisuutta, johdon saamisen etuuksien ja lähipiiritoimien asianmukaisuutta sekä jäsenten yhdenvertaisen kohtelun toteutumista” (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

Jos yhdistyksessä ei tarvitse toteuttaa toiminnanlaajuuden vuoksi tilintarkastusta, tulee yhdistyksen suorittaa toiminnantarkastus. Toiminnantarkastajan tulee olla luonnollinen henkilö, jolla on riittävä tuntemus yhdistyksen toimintaan nähden, jotta hän pystyy suorittamaan tehtävänsä. (Lakiyhdistyslain muuttamisesta 2010)

Toiminnantarkastajaa valitessa tulee ottaa huomioon lain asettamat kelpoisuusvaatimukset. Nämä kelpoisuusvaatimukset ovat samantyyppiset kuin tilintarkastajaa valitessa. Valittava henkilö ei saa olla oikeushenkilö tai alaikäinen. Henkilö ei saa olla asetettuna konkurssiin eikä saa olla muutenkaan toimintakelpoisuudeltaan rajoitettu. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

Eroavaisuus tilintarkastajan valintaan on, että toiminnantarkastajalta ei vaadita laskentatoimen tai tilintarkastuksen opintoja, kokemusta tai tutkintoa. Hänen tehtävänä on tarkastella toimintaa kokonaisvaltaisesti. Tarkastajan tulee ottaa kantaa onko yhdistyksessä toimittu lain ja yhdistyksen sääntöjen mukaisesti yhdistyksen toimintaan nähden riittävällä laajuudella. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen tai valtuutettujen kokoukselle. Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai tätä lakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuksessa. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

Yhdistyksen hallituksen velvollisuuteen avustaa toiminnantarkastajaa sekä toiminnantarkastajan läsnäoloon kokouksessa ja salassapitovelvollisuuteen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 18, 19 ja 26 §:ssä tilintarkastajan osalta säädetään. Toiminnantarkastusta ei voi suorittaa henkilö, joka on osallistunut päätöksen tekoon tarkastettavassa asiassa esimerkiksi hallituksen jäsenenä. Patentti- ja rekisterihallituksen ohjeessa suositellaan tästä syystä, että päättävässä asemassa olevat henkilöt eivät suorita toiminnan tarkastusta. Muita riippumattomuuteen liittyviä seikkoja voivat olla taloudelliset intressit, käynnissä oleva oikeudenkäynti, läheinen

suhde henkilöön, kenen toimintaa tarkastetaan tai toimiminen yhdistyksen kirjanpitäjänä. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

Toiminnantarkastajalla on oikeuksia ja velvollisuuksia. Toiminnantarkastaja on salassapitovelvollinen, joka mahdollistaa hänelle oikeuden saada käyttöönsä kaikki tarvitsemansa tieto yhdistyksen toiminnasta. Tämä luo velvollisuuden hallitukselle auttaa toiminnantarkastajaa ja toiminnantarkastaja saa osallistua yhdistyksen kokouksiin. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

Toiminnantarkastaja voi olla myös korvausvelvollinen, jos hänet todetaan tahallaan tai huolimattomuuttaan aiheuttaneen vahinkoa yhdistykselle. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010)

4.2.1 Toiminnantarkastuksen toteutus Järvenpään työväenyhdistyksessä

Järvenpään Työväenyhdistys ry. siirtyy tilintarkastuksesta toiminnantarkastukseen vuonna 2012. Tähän syynä on maallikkotilintarkastuksen päättyminen ja yhdistyslakiin tulleen muutoksen kirjaus toiminnantarkastuksesta. Yhdistyslaissa mainitaan, että jos yhdistyksessä ei tarvitse toteuttaa toiminnanlaajuuden vuoksi tilintarkastusta, tulee yhdistyksen suorittaa toiminnantarkastus. (Yhdistyslaki 2010)

Toiminnantarkastajan valinnassa tulee käyttää Patentti- ja rekisterihallituksen suosittelemaa tapaa. Järvenpään työväenyhdistyksen toiminnantarkastuksen tulisi suorittaa yhdistyksen jäsen, joka on toimintakelpoinen ja ei ole päättävässä asemassa yhdistyksessä. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus, 2010) On myös mahdollista, että toiminnantarkastajaksi valitaan yhdistyksen ulkopuolinen henkilö, jolla on kyky käsitellä kokonaisuutta toiminnantarkastuksessa. Edellä mainittujen henkilöiden valinta ennaltaehkäisisi tilanteita, jossa toiminnantarkastaja joutuisi lopettamaan tehtävänsä kesken, koska ei kykene lain sallimissa rajoissa tekemään puolueetonta tarkastusta. Tällaisena esteellisenä henkilönä voitaisiin pitää hallituksen jäsentä, joka on ollut monessa päätöksessä mukana.

Toiminnantarkastajan tulisi tarkastaa yhdistys ainakin patentti- ja rekisterihallituksen ohjeitten vaatimien kohtien mukaan. Näiden lisäksi yhdistys voi kokouksessaan lisätä tarkastettavia asioita, jos edeltävänä vuonna on ollut jotakin tavallisesta poikkeavaa. Yhdistys voi asettaa useamman toiminnantarkastajan, jos näkee sen tarpeelliseksi.

4.2.2 Kirjanpidon osalta tarkastettavat asiat

Yhdistyksen tulisi tarkastaa, että sen kautta liikkuva rahavirta on pelkästään yhdistyksen toimintaan liittyvää. (Tilintarkastus ja toiminnantarkastus 2010) Tämän tarkastaminen hoituu

kirjanpidon kautta, jossa voi tarkastella esimerkiksi pääkirjaa ja katsoa onko kirjauksia esimerkiksi muut tuotot/muut menot-tilillä, jotka eivät ole perusteltuja. Näitä ilmetessä tulee pyytää lisäselvitystä ja ilmoittaa hallitukselle mahdollisesta epäselvyydestä tai mainita asiasta toiminnantarkastuskertomuksessa.

Kirjanpidosta tulisi tarkastaa myös, että yhdistyksen omaisuuserät ovat eroteltu oikein taseeseen ja niiden tarkastelu on mahdollista ilman lisäselvitystä. Järvenpään työväenyhdistyksen tulisi toimia, kuten aikaisemmin tässä asiassa. Edeltävien vuosien taserakenne on ollut sen mallinen, että siitä on ilmennyt tarvittavat tiedot. Jos tuleva toiminnantarkastaja näkee tarvittavaksi lisäselvityksen, tulisi hänen ottaa yhteys yhdistyksen kirjanpitäjään/taloudenhoitajaan, joka antaa selvityksen.

4.2.3 Hallinnon osalta tarkastettavat asiat

Patentti- ja rekisterihallitus määrittää laajan listan tehtävistä, joita toiminnantarkastajan tulisi tarkastaa hallinnon osalta. Näistä ehkä merkittävin liittyy hallinnon järjestäytymiseen. Toiminnantarkastajan tulisi tarkastaa onko hallinto asianmukaisesti järjestetty. Tämän voi selvittää yhdistyksen vuosikokouksen pöytäkirjasta, jossa on mainittu hallinnon valintaa koskeneet muodollisuudet.

Jos hallinnon jäsen tai hänen lähipiiriinsä kuuluva henkilö tekisi sopimuksen yhdistyksen kanssa, tulee se tarkastaa toiminnantarkastuksessa, että on toimittu yhdistyksen sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti. Järvenpään työväenyhdistyksessä tällainen tapaus voisi käydä esimerkiksi omistuksessa olevien asunto-osakkeiden myymistilanteessa.

Toimintatarkastajan tulisi ottaa kantaa kohdellaanko yhdistyksen jäseniä yhdenvertaisesti. Jos toimintatarkastajan tietoon tulee, että yhdistyksessä on toimittu jäsenten yhdenvertaisuutta rikkoen, tulee hänen mainita tästä toiminnantarkastuskertomuksessa. Tästäkin syystä olisi parempi, että toiminnantarkastaja olisi yhdistyksen jäsen, koska ulkopuoliselle tämän tyyppisen asian havaitseminen voi olla haastavaa.

4.2.4 Toimintatarkastuksen aikataulu ja -kertomuksen sisältö

Toiminnantarkastus suoritetaan vuoden välein, ellei yhdistys toisin päättä. Järvenpään Työväenyhdistyksen toiminta on sen verran pientä, että useammin kuin kerran vuodessa raporttien laatiminen ja tarkastuksen suorittaminen sitoisi liikaa resursseja ja siitä saatava hyöty olisi mitä todennäköisimmin pientä. Toiminnantarkastuskertomus tulee esittää yhdistyksen vuosikokouksessa, joka päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Toiminnantarkastuskertomuksessa tulee lähteä liikkeelle, minkä vuoden tilinpäätöksestä on kyse. Tämän jälkeen tarkastaja kertoo omia näkemyksiään siitä, mitä on havainnut tarkastusta tehdessään.

Toiminnantarkastajan on pakko vastata seuraaviin kysymyksiin toimintakertomuksessa:

- Onko tilinpäätös tehty oikein ja antaako se tarvittavan informaation?
 - o Yhdistyksen tuotot, kulut, varat, oma pääoma, velat
- Perustuuko tilinpäätös tehtyyn kirjanpitoon?
 - o Suurin osa jäsenistä tuskin näkevät kirjanpitoa, jolloin tällä tavalla he varmistuvat, että tilinpäätöksen takana on kirjanpito.
- Onko joku hallinnon jäsen aiheuttanut toimillaan vahinkoa, rikkonut sääntöjä tai lakia?
- Onko yhdistys toiminut omien sääntöjensä mukaisesti?

Yhdistys voi määrittää päätöksellään mitä muuta kuin edellä mainittua he haluavat toimintatarkastajan tarkastavan. Tarkastajan tulee toimia hänelle annettujen määräysten mukaisesti lain sallimissa rajoissa. Tarkastaja voi mainita myös asioita, jotka ovat ilmenneet tarkastuksissa, mutta ovat positiivisia tai eivät muuten kuulu raportointiin. Tässä asiassa tarkastaja käyttää omaa harkintaansa.

4.3 Tilinpäätöksen vahvistaminen ja raportointi

Tilinpäätöksen vahvistaa yhdistyksen vuosikokous.

Tehdystä tilinpäätöksestä tuotetaan tuloslaskelma, taselaskelma, päiväkirja ja pääkirja. Näiden lisäksi tilinpäätöksen liitteeksi laitetaan poistosuunnitelma, toimintatarkastuskertomus ja yhdistyksen päättävien henkilöiden allekirjoitukset tilinpäätöksen vahvistamiseksi vahvistamisen jälkeen.

Tuloslaskelmasta tulee ilmetä yhdistyksen tulot ja menot. Tuloslaskelma kertoo mikä on yhdistyksen tilikauden tulos.

Taselaskelma kertoo yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta. Siinä kirjataan yhdistyksen varallisuus ja velat. Nämä tiedot viestivät hallinnolle esimerkiksi yhdistyksen vakavaraisuudesta.

Päiväkirjassa on tarkasteltavan vuoden kirjanpitokirjaukset ajallisessa järjestyksessä.

Pääkirja erittelee eri tilit ja esittää niille tulleet kirjaukset tositejärjestyksessä.

Poistosuunnitelma kertoo mahdollisista poistoista ja niiden aikataulusta.

Kun tilinpäätös on vahvistettu, sen liitteeksi tulevat vielä päättävien henkilöiden allekirjoitus ja toimintatarkastuskertomus.

5 Yhdistyksen taloudenhallinta

5.1 Yhdistyksen taloussääntö

Yhdistyksen taloussääntö on tarkoitettu yhdistyksille, joiden taloudellinen toiminta ei ole vähäistä. Taloussääntö on yleensä kokouksen hyväksymä asiakirja, jossa annetaan hallitukselle ja talousasioista vastaaville tahoille toimintaohjeita ja määräyksiä koskien taloudenhoitoa. (Loimu 2005, 59-61)

Järvenpään työväenyhdistyksen taloudellinen toiminta ei ole mitenkään laajaa, mutta taloussäännön luominen selkeyttää ja helpottaa jatkumoa, jos esimerkiksi yhdistyksen jäsenistösä/hallituksessa tapahtuisi suuria muutoksia. Silloin uudet toimijat pystyisivät todentamaan, miten aikaisemmin on toimittu.

Yhdistyksen taloussääntöä pystyttäisiin avaamaan aina esimerkiksi kevätkokouksessa ja miettimään tulisiko siihen tehdä lisäyksiä tai muita muutoksia.

Esimerkki taloussäännöstä

Yhdistyksen kokous

- vahvistaa tilinpäätöksen
- myöntää vastuuvapauden
- valitsee ja erottaa vastuuhenkilöt (puheenjohtaja, hallitus, tilintarkastaja)
- päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta ja kiinnittämisestä
- päättää sijoitustoiminnasta

Hallitus

- valmistelee talousarvion ja tilinpäätöksen
- päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta
- myöntää pankkitilien käyttöoikeudet
- valitsee taloudenhoitajan ja kirjanpitäjän
- seuraa talousarvion toteutumista

- allekirjoittaa tilinpäätöksen
- päättää käyttöomaisuuden hankinnasta
- päättää poistojen tekemisen periaatteista
- sijoittaa yhdistyksen varoja yhdistyksen kokouksen määräämien periaatteiden mukaisesti

Puheenjohtaja

- seuraa yhdistyksen taloutta ja taloudellista asemaa
- valmistelee talousarvion taloudenhoitajan kanssa
- huolehtii yhdistyksen vakuutusturvasta
- hyväksyy tietyt laskut

Taloudenhoitaja

- tuottaa informaatiota yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta
- seuraa puheenjohtajan kanssa yhteistyössä yhdistyksen taloudellista asemaa
- osallistuu hallituksen kokouksiin
- hoitaa maksuliikenteen
- pitää luetteloja yhdistyksen omaisuudesta
- valmistelee talousarvion puheenjohtajan kanssa
- on tai tekee yhteistyötä kirjanpitäjän kanssa

Kirjanpitäjä

- hoitaa yhdistyksen kirjanpidon yhdistyksen sääntöjen, kirjanpitolain- ja asetusten mukaisesti
- tarkastaa pankkitilien tiliotteet ja tekee niistä kirjanpidon
- säilyttää kirjanpitoaineiston lain, asetusten ja yhdistyksen arkistosuunnitelman mukaisesti
- laatii tilinpäätöksen hallitukselle esiteltäväksi

Tilin/toiminnantarkastajat

- valitaan henkilö, joka on esteetön ja pätevä tarkistamaan tilikauden toiminta tarvittavassa laajuudessa

Edellä olevassa mallissa on käytetty yhdistyskirjailija Kari Loimun kirjassa Johda yhdistyksesi menestykseen olevaa taulukkoa esimerkkinä. (Loimu 2005, 59-61)

5.2 Yhdistyksen toiminnan rahoitus

Yhdistyksien rahoitus luokitellaan toiminnan tukimuodoksi, koska sillä tavalla kerätään vain varoja aatteellisen toiminnan toteuttamiseen, joka on ensisijaista toimintaa. (Mitä yhdistystoiminta on? 2010) Järvenpään työväenyhdistys ry. rahoittaa toimintaansa kolmella eri tavalla. Nämä tavat ovat pääomatulot, varainhankinta ja lainarahoitus.

Pääomatuloja Järvenpään työväenyhdistys saa omistamistaan asunto-osakkeista, joissa on eri yrityksiä vuokralaisina. Heiltä tulevat kuukausisuoritukset ovat suurin yhdistyksen tuloerä.

Varainhankinta koostuu Suomen sosialidemokraattisen puolueen maksamista puoluetuista ja kannatusmaksuista. Kyseisten maksujen määrä ei ole merkittävä, kun mietitään yhdistyksen maksuvalmiutta.

Yksi yhdistyksen keino saada rahaa on lainata sitä rahoituslaitoksilta. Yhdistyksellä on suhteellisen vakaa kassavirta, joilla maksaa lainaa takaisin sekä vakuudeksi kelpaavia asunto-osakkeita. Kuitenkin pankkien rahavirran jäätyminen markkinatilanteen takia tai yhdistyksen äkillinen talouden tilan heikentyminen voi poistaa rahoitusmahdollisuuden.

Viimeinen yhdistyksen rahoituksen kanava on omaisuuden realisointi. Tällä hetkellä yhdistys saa jatkuvaa tuloa omaisuudestaan, mutta tarvittaessa omaisuus olisi mahdollista myydä. Kasakriisiä omaisuuden myynti voisi helpottaa, mutta tuskin pelastaisi, jos tarvittaisiin helpotusta muihin kuin lainojen hoitoon. Tähän syynä on osakkeiden oleminen vakuutena pankkilainoissa. Jos osake onnistuttaisiin myymään selvästi suuremmalla summalla kuin siihen kohdistuvat vastuut ovat, helpottaisi se myös muiden vastuiden maksamista.

6 Tulevaisuuden näkymiä

6.1 Passiivisuuskriisi

Jäsenien osallistuminen ja yhdistyksen tarkoituksen ajaminen on tärkeää yhdistyksen toiminnan turvaamiseksi. Passiivisuus yhdistyksissä ajaa yhdistyksen johtoa supistamaan toimintaa, kun jäsenet eivät osallistu. Passiivisuuden kasvu heikentää myös jäljelle jääviä palvelujen määrää, joka aiheuttaa aktiivisten jäsenien tyytymättömyyttä. Aktiivisten jäsenien tyytymättömyys vaikuttaa varmasti yhdistyksen kokonaisilmapiiriin, joka laskee myös johdon ja luottamushenkilöitten motivaatiota. (Loimu 2005, 204) Edellä mainitun tyyppinen noidan kehä voi uusiutua yhä uudestaan.

Haastatteluissa tuli ilmi, että Järvenpään työväenyhdistyksessä on tyytymättömyyttä siihen ”Mitä yhdistys tarjoaa” ja näkemyksiä ettei saa jäsenyydestään muuta kuin aikatauluongelmia. Tämä saattaa kertoa passiivisuuskriisistä. Taloudellisesta näkökulmasta tarkastellen yhdistyksen tuotoista 5 300 € meni muuhun kuin yhdistyksen pyörittämiseen. Seuraavina vuosina, jos tuotot pysyvät samalla tasolla, yhdistyksen tulisi panostaa jäsenistöön ja aktiiviseen aatteelliseen työhön myös taloudellisesti. Rahan suoranaista merkitystä väen aktiivisuuteen on vaikea määrittää, mutta toiminnan supistaminen riuduttaa yhdistyksen. (Henkilö A,B,C,D,E)

Jäsenistön aktivoiminen voisi tapahtua ylimääräisten tapahtumien avulla. Samantyyppisen toisen yhdistyksen aktiviteeteista on hyvä ottaa mallia. Terijoen työväenyhdistys tekee vuotuisesti matkan Terijoelle, jossa jäsenet kokoontuvat yhdessä viettämään kesäpäivää. Yhdistys järjestää myös teatterikäyntejä ja illanviettoja, jotka aktivoivat jäsenistöä.

6.2 Yhdessä vahvempi?

Järvenpäässä toimii kaksi työväenyhdistystä: JTY ja Terijoen työväenyhdistys. Kyseisillä yhdistyksillä on lähes sama arvomaailma ja tarkoitus. Haastateltavista useimmat mainitsevat yhteinä tulevaisuuden suunnitelmana, että Järvenpäässä olisi enää yksi, entistä vahvempi työväenyhdistys. Tämä tieto voi johtaa yhdistymishankkeen aktivoimiseen ja sitä kautta mahdolliseen muutokseen. Järvenpäässä on alle 40 000 asukasta. Vaikka sosialidemokraattien kannatus on vahvaa alueella, niin yhdistyminen voisi tuoda taloudellisia etuja ja aktiivisempaa aatteen edistämistä.

Yhdistymistä tukee myös Järvenpään työväenyhdistyksen negatiivinen jäsenmäärän kehitys. Mitään suurta pakoa yhdistyksestä ei ole tapahtunut, mutta nuoria innokkaita jäseniä ei liity yhdistykseen samaa tahtia kuin vanhoja jäseniä poistuu. Molempien yhdistysten jäsenet haluaisivat toimintaansa mukaan lisää nuoria, mutta toiminta ei ole herättänyt laajaa kiinnostusta.

Yhdessä yhdistykset saattaisivat saada paremmin huomiota ja kohdentaa osan toiminnastaan edistämään nuorten järjestäytymistä puolueeseen. Nuorten jäsenten avulla työväenyhdistykset saisivat tarvitsemaansa ”Nuorta verta”, jotta yhdistystoiminnassa tapahtuisi uudistumista.

7 Yhteenveto

Tämä opinnäytetyö on painottunut Järvenpään työväenyhdistyksen toimintaan, mutta se saattaa herättää ajatuksia myös muissa samankaltaisissa tilanteissa olevissa yhdistyksissä. Moni opinnäytetyössä läpikäyty asia on mahdollisesti yhdistyksessä toimiville aktiivijäsenille itses-

tään selvää ja eikä anna heille suurta lisäarvoa yhdistyksen toiminnan taloudelliseen tarkasteluun. Tärkeintä kuitenkin on, että yhdistyksen jäsenet pystyvät hyödyntämään opinnäytetyötä yhdistyksen toiminnassa ja sen suunnittelussa.

Suurin apu yhdistykselle opinnäytetyöstä on talouden nykytilanselvitys ja kirjanpito-ohje, koska monelle ne ovat ainakin joltakin osin tuntemattomia. Yhdistyksen kirjanpito tulee ohjeistuksen avulla helposti ymmärrettäväksi ja mahdolliseksi siirtää vastuuhenkilöltä toiselle.

Järvenpään työväenyhdistys on siirtynyt vuonna 2011 toiminnantarkastukseen. Yhdistyksen saadessa opinnäytetyön he voivat tarkentaa tapaansa tarkastaa yhdistyksen toimintaa. Näin he saavat myös ulkopuolisen mielipiteen, miten tarkastus olisi hyvä toteuttaa.

Yhdistys on ehtinyt myös käsitellä viime vuoden tilinpäätöstä. Opinnäytetyössä esille otettavat näkökulmat toivon mukaan herättävät kysymyksiä myös yhdistyksen sisällä. Yhdistyksen taloudellinen tila-kohdassa kannanotto tuotto/kulurakenteen muutokseen on ehdottomasti huomion arvoinen.

Kaikkein tärkeintä on kuitenkin, että yhdistys pystyy ajamaan asiaansa ja toteuttamaan perustehtävänsä. Tällä tavoin ihmiset ymmärtävät syyn kuulua yhdistykseen eivätkä he vain tunne pyörittävänsä liikehuoneistojen vuokrausta. Uskon, että mitä enemmän toimintaa liikkeen aatteen puolesta saadaan, niin sitä paremmin yhdistys tulee myös selviämään tulevaisuudestaan.

Lähteet

Kirjallisuuslähteet

Halila, H. Tarasti, L. 2006 Yhdistysoikeus. Helsinki: Talentum

Loimu, L. 2005. Johda yhdistyksesi menestykseen. Juva: WSOY

Saari, A. 2005. Talolta toreille. Helsinki: Hakapaino

Internet-lähteet

Kirjanpitolaki, 1997, Finlex. Viitattu 4.12.2011.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Laki yhdistyslain muuttamisesta, 2010. Finlex. Viitattu. 4.12.2011.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100678>

Mitä yhdistystoiminta on? 2010. Patentti- ja rekisterihallitus. Viitattu 4.12.2011.
http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ja_rekisteroimaton_yhdistys.html

Rekisteröinnillä yhdistys saa oikeuskelpoisuuden, 2010. Patentti- ja rekisterihallitus. Viitattu 4.12.2011.
http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ja_rekisteroimaton_yhdistys/rekisteroity_ja_rekisteroimaton_yhdistys.html

Tilintarkastus ja toiminnantarkastus, 2010. Patentti- ja rekisterihallitus. Viitattu 04.12.2011.
http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistyslaki/lakimuutokset_20100901/toiminnantarkastus.html

Yhdistyslaki, 2010. Finlex. Viitattu 6.12.2011.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>

Muut lähteet

Henkilö A. puheenjohtajan haastattelu, 1.12.2011, Järvenpään työväenyhdistys. Järvenpää

Henkilö B. Taloudenhoitajan haastattelu, 1.12.2012, Järvenpään työväenyhdistys. Järvenpää

Henkilö C. Jäsenen haastattelu, 1.12.2012, Järvenpään työväenyhdistys. Järvenpää

Henkilö D. Puheenjohtajan haastattelu, 1.12.2012, Terijoen työväenyhdistys. Järvenpää

Henkilö E. Jäsenen haastattelu, 1.12.2012. Terijoen työväenyhdistys. Järvenpää

JTY toimintakertomus 2010. Viitattu 15.12.2011.

JTY tilinpäätös 2010 ja 2011. Viitattu 20.05.2012.